

Εβδομαδιαία έκθεση επιδημιολογικής επιτήρησης της λοίμωξης από ιό του Δυτικού Νείλου σε ανθρώπους, Ελλάδα, 18 Σεπτεμβρίου 2014

Η εβδομαδιαία αυτή αναφορά σκοπό έχει τη συνοπτική παρουσίαση των κρουσμάτων που διαγιγνώσκονται εργαστηριακά με λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου (ΔΝ) κάθε εβδομάδα για την περίοδο μετάδοσης 2014.

Τα δεδομένα επιδημιολογικής επιτήρησης προέρχονται από τις δηλώσεις που αποστέλλουν οι θεράποντες ιατροί στο ΚΕΕΛΠΝΟ για τα περιστατικά, καθώς και από την καθημερινή επικοινωνία με εργαστήρια που συμμετέχουν στη διάγνωση του ιού του ΔΝ (i. Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Αρμποϊών και Αιμορραγικών Πυρετών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ii. Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, iii. Διαγνωστικό Τμήμα, Ελληνικό Ινστιτούτο Pasteur).

Το Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης του ΚΕΕΛΠΝΟ πραγματοποιεί συστηματική διερεύνηση των διαγνωσμένων κρουσμάτων, εντός 24 ωρών από τη δήλωσή τους, μέσω επικοινωνίας με τους θεράποντες ιατρούς και μέσω συνεντεύξεων με τους ασθενείς, ώστε να προσδιορισθεί ο πιθανός τόπος έκθεσης, τα χαρακτηριστικά της νόσου και οι παράγοντες κινδύνου.

Από την αρχή της περιόδου 2014 μέχρι και τις 18/09/2014 (ώρα 13.00), έχουν διαγνωστεί δεκαπέντε (15) κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, εκ των οποίων τα 14 παρουσίασαν εκδηλώσεις από το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα (ΚΝΣ, εγκεφαλίτιδα ή/και μηνιγγίτιδα ή/και οξεία χαλαρή παράλυση) και το ένα είχε ήπιες εκδηλώσεις (εμπύρετο νόσημα) ([Πίνακας 1](#)). Έχουν καταγραφεί τέσσερις (4) θάνατοι ασθενών με λοίμωξη από τον ιό και εκδηλώσεις από το ΚΝΣ (ηλικίας >75 ετών).

Πίνακας 1: Αριθμός δηλωθέντων ασθενών με εργαστηριακή διάγνωση λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, με και χωρίς εκδηλώσεις από το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα (ΚΝΣ), Ελλάδα, 2014, έως 18/09/2014 (ώρα 13.00)

	Αριθμός ασθενών με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ ^[1]	Αριθμός ασθενών χωρίς εκδηλώσεις από το ΚΝΣ	Σύνολο ασθενών	Αριθμός θανάτων ^[2]
Κρούσματα που διαγνώστηκαν εργαστηριακά και θάνατοι	14	1	15	4

1. Πρόκειται κυρίως για εκδηλώσεις εγκεφαλίτιδας, άσηπτης μηνιγγίτιδας ή μηνιγγοεγκεφαλίτιδας
2. Περιλαμβάνονται και στη στήλη «Σύνολο ασθενών»

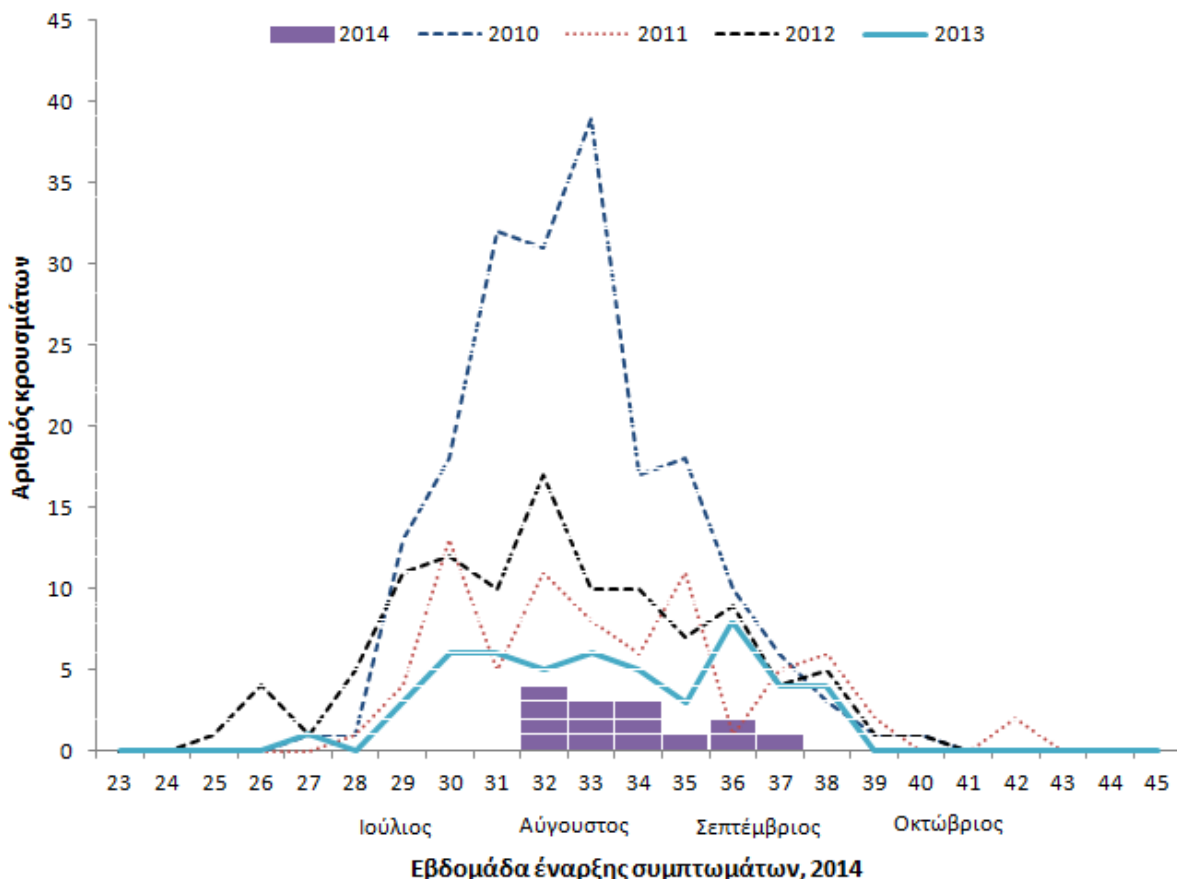
Έως τις 18/09/2014, ώρα 13:00, δύο (2) ασθενείς νοσηλεύονται σε ΜΕΘ, δύο (2) σε κλινική (εκτός ΜΕΘ) και επτά (7) έχουν λάβει εξιτήριο από το νοσοκομείο ([Πίνακας 2](#)).

Πίνακας 2. Τρέχουσα κατάσταση ασθενών με εργαστηριακή διάγνωση λοίμωξης από ιό Δυτικού Νείλου, έως 18/09/2014 (ώρα 13.00)

Τρέχουσα κατάσταση ασθενών	Αριθμός κρουσμάτων
Νοσηλεύονται σε κλινικές (εκτός ΜΕΘ)	2
Νοσηλεύονται σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ)	2
Σύνολο ασθενών που νοσηλεύονται	4
Έλαβαν εξιτήριο από το νοσοκομείο	7
Δεν νοσηλεύθηκε σε νοσοκομείο	0
Θάνατοι ασθενών με λοίμωξη από ιό του Δυτικού Νείλου	4
Σύνολο κρουσμάτων	15

Στην [Εικόνα 1](#) φαίνεται η κατανομή των περιστατικών με εκδηλώσεις από το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα ανά εβδομάδα έναρξης συμπτωμάτων. Το πρώτο καταγεγραμμένο από το ΚΕΕΛΠΝΟ περιστατικό αναφέρει έναρξη συμπτωμάτων στις 05 Αυγούστου 2014 (εβδ.32/2014).

Εικόνα 1. Αριθμός δηλωθέντων ασθενών με λοίμωξη από ιό ΔΝ και εκδηλώσεις από το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα (ΚΝΣ) ανά εβδομάδα έναρξης συμπτωμάτων, Ελλάδα, 2014, έως 18/09/2014, ώρα 13.00 (n=14).*

* Η στικτή μπλε γραμμή αναπαριστά τον αριθμό κρουσμάτων με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ που είχαν δηλωθεί το έτος 2010, η στικτή κόκκινη γραμμή τον αντίστοιχο αριθμό κρουσμάτων το 2011, η στικτή μαύρη γραμμή τον αντίστοιχο αριθμό κρουσμάτων το 2012, η στικτή γαλάζια τον αντίστοιχο αριθμό κρουσμάτων το 2013 και κάθε μωβ τετραγωνίδιο αναπαριστά ένα κρούσμα που δηλώθηκε κατά την περίοδο 2014.

Η διάμεση ηλικία των ασθενών με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ είναι 80 ετών (εύρος: 44 – 87 ετών).

Στον [Πίνακα 3](#) και στην [Εικόνα 2](#) φαίνεται ο πιθανός τόπος έκθεσης των δηλωθέντων ασθενών με εργαστηριακά διαγνωσμένη λοίμωξη από τον ιό του ΔΝ. Σημειώνεται ότι ο πιθανός τόπος έκθεσης των ανθρωπίνων κρουσμάτων από τον ιό του ΔΝ αποτελεί αδρό κριτήριο για την εκτίμηση των περιοχών κυκλοφορίας του ιού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα αποτελέσματα οροεπιδημιολογικής μελέτης που είχε διεξαχθεί το 2010, σε κάθε ένα (1) κρούσμα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου με προσβολή του κεντρικού νευρικού συστήματος αντιστοιχούν περίπου 140 μολυνθέντες από τον ιό (με ήπια συμπτωματολογία ή ασυμπτωματικοί).

Πίνακας 3. Αριθμός δηλωθέντων ασθενών με εργαστηριακή διάγνωση λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, με και χωρίς εκδηλώσεις από το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα (ΚΝΣ), ανά πιθανό Καλλικρατικό Δήμο έκθεσης, Ελλάδα, 2014, έως 18/09/2014 (ώρα 13.00)

Περιφερειακή Ενότητα	Εκτιμώμενος Δήμος έκθεσης	Αριθμός ασθενών ΜΕ εκδηλώσεις από το ΚΝΣ	Ασθενείς ΜΕ εκδηλώσεις από το ΚΝΣ ανά 100.000 πληθυσμού *	Αριθμός ασθενών ΧΩΡΙΣ εκδηλώσεις από το ΚΝΣ
Ανατολικής Αττικής	Λαυρεωτικής	1	3,98	0
	Μαραθώνος	1	2,99	0
Ηλείας	Ανδραβίδας- Κυλλήνης	2	9,27	0
Ροδόπης	Ιάσμου	2	14,48	0
	Κομοτηνής	5	7,47	0
	Μαρώνειας - Σαπών	1	6,79	0
Ξάνθης	Αβδήρων	2	10,52	1
Σύνολο χώρας		14	0,13	1

* Υπολογίστηκε με βάση στοιχεία πληθυσμού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (απογραφή 2011)

Εικόνα 2: Χάρτης με αποτύπωση του εκτιμώμενου τόπου έκθεσης των δηλωθέντων κρουσμάτων λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, Ελλάδα, 2014, έως 18/09/2014, ώρα 13.00 (n=15).*

πηγή: ΚΕΕΛΠΝΟ

*Κάθε κόκκινη κουκίδα αναπαριστά ένα εργαστηριακά διαγνωσμένο κρούσμα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ, ενώ κάθε μπλε τρίγωνο αναπαριστά ένα εργαστηριακά διαγνωσμένο κρούσμα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου χωρίς εκδηλώσεις από το ΚΝΣ.

Συμπεράσματα

Η περίοδος μετάδοσης 2014 είναι η πέμπτη συνεχόμενη κατά την οποία καταγράφονται κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε ανθρώπους στην Ελλάδα και θεωρείται ότι ο ιός έχει εγκατασταθεί σε διάφορες περιοχές της χώρας. Η διάγνωση των πρώτων ανθρώπινων κρουσμάτων έγινε σχετικά αργά (Εβδ. 32/2014).

Μέχρι τις 18/09/2014 στην Ελλάδα έχει καταγραφεί μικρός αριθμός κρουσμάτων σε ανθρώπους στις Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε.) Ανατολικής Αττικής, Ηλείας και Ξάνθης, περιοχές γνωστής κυκλοφορίας του ιού ΔΝ από προηγούμενα έτη, αλλά και στην Π.Ε. Ροδόπης, νέα περιοχή κυκλοφορίας του ιού.

Στην Ευρώπη και σε γειτονικές χώρες, κατά την περίοδο 2014 (έως 11/09/2014), κρούσματα λοίμωξης από τον ιό ΔΝ έχουν καταγραφεί, εκτός από τη χώρα μας και στο Ισραήλ, στη Ρωσία, στη Σερβία, στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, στην Αυστρία, στη Ρουμανία, στην Ουγγαρία και την Ιταλία (πηγή: ECDC).

Η επιδημιολογική επιτήρηση της νόσου, η συστηματική και έγκαιρη καταπολέμηση των κουνουπιών και η εφαρμογή μέτρων ατομικής προστασίας από τα κουνούπια αποτελούν τα πλέον ενδεδειγμένα μέτρα για τον έλεγχο της νόσου.

Δράσεις ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. για την αντιμετώπιση της λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, 2014

Οι δράσεις του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. για την αντιμετώπιση της λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου περιλαμβάνουν:

I. Ενίσχυση της επιτήρησης της νόσου σε ανθρώπους:

- **Ενίσχυση της επιτήρησης των εγκεφαλιτίδων και των ύποπτων περιστατικών:** Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών υγείας (διενέργεια ενημερωτικών ημερίδων, αποστολή ενημερωτικού υλικού σε όλες τις Μονάδες Υγείας) σχετικά με τη λοίμωξη από ΙΔΝ και την ανάγκη διερεύνησης των ύποπτων κρουσμάτων μέσα στην περίοδο μετάδοσης. Στην ιστοσελίδα του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. υπάρχει ειδική θεματική ενότητα για τους επαγγελματίες υγείας, όπου αναρτώνται όλες οι επικαιροποιημένες οδηγίες (www.keelpno.gr).
- **Καθημερινή επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών με εργαστήρια** που διενεργούν έλεγχο για τον ιό του Δυτικού Νείλου.
- Το Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. διενεργεί **-εντός 24 ωρών- διερεύνηση** και παρακολούθηση κάθε κρούσματος λοίμωξης από ΙΔΝ, προκειμένου να καθορισθούν ο πιθανός τόπος έκθεσης, οι παράγοντες κινδύνου και η βαρύτητα της νόσου.
- **Καθημερινή ενημέρωση των φορέων** για τα διαγνωσμένα κρούσματα (Υπουργείο Υγείας, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Περιφέρειες, Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας, Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων, Εργαστήρια).

II. **Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση κοινού:** Αποστολή ενημερωτικού υλικού (φυλλάδια, αφίσες με οδηγίες προφύλαξης από τα κουνούπια που απευθύνονται στο ευρύ κοινό) σε Δήμους και Περιφέρειες της χώρας, ανάρτηση ενημερωτικού υλικού για το κοινό στην ιστοσελίδα του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. και ενημερωτικό σποτ στην ελληνική τηλεόραση.

III. **Συμμετοχή στο χαρακτηρισμό των επηρεαζόμενων περιοχών:** Συντονισμός της διατομεακής Ομάδας Εργασίας (ΟΕ) για τον Καθορισμό των Επηρεαζόμενων από Νοσήματα που Μεταδίδονται με Διαβιβαστές-2014. Οι επηρεαζόμενες από τον ιό του ΔΝ περιοχές της χώρας δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του και

ανανεώνονται τακτικά με βάση τα επιδημιολογικά δεδομένα. Μέτρα για την ασφάλεια του αίματος προς τις υπηρεσίες αιμοδοσίας όλης της χώρας αποφασίζονται και δημοσιεύονται από το ΕΚΕΑ (www.ekea.gr).

IV. Το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. συνεργάζεται με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και άλλους φορείς για την υλοποίηση του «**Ειδικού Προγράμματος Ελέγχου για τον Ιό του Δυτικού Νείλου και την Ελονοσία, Ενίσχυση της Επιτήρησης στην Ελληνική Επικράτεια**», στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» ΕΣΠΑ (2007-2013): (www.malwest.gr). Στο πλαίσιο του προαναφερθέντος προγράμματος για την περίοδο μετάδοσης 2014, πραγματοποιήθηκαν:

- Συνεργασία για την υλοποίηση εντομολογικής επιτήρησης σε όλη τη χώρα(Βλ. V.).
- Επιτήρηση άγριων πτηνών με τοποθέτηση ειδικών παγίδων σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας, από την Κτηνιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.
- Πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης επαγγελματιών υγείας (e-learning, www.malwest.gr).

V. Εντομολογική επιτήρηση: Το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. σε συνεργασία με το πρόγραμμα ΕΣΠΑ Malwest και τον Τομέα Παρασιτολογίας, Εντομολογίας και Τροπικών Νοσημάτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ) υλοποιεί για την περίοδο μετάδοσης 2014 πρόγραμμα εντομολογικής επιτήρησης σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς και τους αναδόχους των έργων καταπολέμησης κουνουπιών της τοπικής αυτοδιοίκησης. Από τις περιοχές στις οποίες διενεργείται εντομολογική επιτήρηση κατά τη φετινή περίοδο μετάδοσης, έχει καταγραφεί πρόσφατα η κυκλοφορία του ιού σε κουνούπια στην Κεντρική Μακεδονία (Π.Ε. Ημαθίας, Χαλκιδικής και Πιερίας), στην Αττική (Π.Ε. Νοτίου Τομέα Αθηνών), στη Θεσσαλία (Π.Ε. Καρδίτσας) και στην Κρήτη (Π.Ε. Ηρακλείου).

VI. Συνεργασία του Υπουργείου Υγείας και του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ανταλλαγή πληροφοριών για την **επιτήρηση της λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε ιπποειδή.**

VII. Το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. βρίσκεται σε εβδομαδιαία επικοινωνία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Πρόληψη και τον Έλεγχο Νοσημάτων (ECDC) για την ανταλλαγή πληροφορίας σχετικά με τα κρούσματα λοίμωξης από τον ΙΔΝ.